

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

18. června 2015*

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Odvětví železniční dopravy a doplňkových služeb — Zneužití dominantního postavení — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Články 20 a 28 odst. 1 — Správní řízení — Rozhodnutí nařizující kontrolu — Kontrolní pravomoci Komise — Základní právo na nedotknutelnost obydlí — Neexistence předchozího soudního povolení — Účinný soudní přezkum — Náhodná odhalení“

Ve věci C-583/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 15. listopadu 2013,

Deutsche Bahn AG, se sídlem v Berlíně (Německo),

DB Mobility Logistics AG, se sídlem v Berlíně,

DB Energie GmbH, se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo),

DB Netz AG, se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem,

Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, se sídlem v Bodenheimu (Německo),

DB Schenker Rail GmbH, se sídlem v Mohuči (Německo),

DB Schenker Rail Deutschland AG, se sídlem v Mohuči,

zastoupené W. Deselaersem, E. Venotem a J. Brücknerem, Rechtsanwälte,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

Evropská komise, zastoupená L. Malferrarim a R. Sauerem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

Španělské království, zastoupené A. Rubio Gonzálezem a L. Banciella Rodríguez-Miñónem, jako zmocněnci,

vedlejší účastník řízení v prvním stupni,

* Jednací jazyk: němčina.

Kontrolní úřad ESVO, zastoupený M. Schneiderem, a X. Lewisem, jakož i M. Moustakali, jako zmocněnci,

vedlejší účastník řízení v prvním stupni,

Rada Evropské unie,

vedlejší účastnice řízení v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev (zpravodaj), J. L. da Cruz Vilaça a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: I. Illéssy, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. prosince 2014,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 12. února 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se společnost Deutsche Bahn AG a její dceřiné společnosti DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH a DB Schenker Rail Deutschland AG (dále jen společně „Deutsche Bahn“) domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie Deutsche Bahn a další v. Komise (T-289/11, T-290/11 a T-521/11, EU:T:2013:404, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zamítl jejich žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C (2011) 1774 ze dne 14. března 2011, C (2011) 2365 ze dne 30. března 2011 a C (2011) 5230 ze dne 14. července 2011, kterými byly nařízeny kontroly (dále jen společně „sporná rozhodnutí“), v souladu s čl. 20 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1), v prostorách společnosti Deutsche Bahn AG, jakož i všech jejích dceřiných společností (věci COMP/39.678 a COMP/39.731).

Právní rámec

- 2 Článek 20 nařízení č. 1/2003 nadepsaný „Kontrolní pravomoci Komise“ stanoví:
  - „1. Za účelem plnění povinností svěřených jí tímto nařízením může Komise provádět veškeré nezbytné kontroly podniků a sdružení podniků.
  2. Úředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné Komisí ke kontrole jsou oprávněni:
    - a) vstupovat do všech prostorů, na pozemky a do dopravních prostředků podniků a sdružení podniků;
    - b) kontrolovat účetní knihy a ostatní obchodní záznamy, bez ohledu na to, v jaké formě jsou uloženy;

- c) kopírovat nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z těchto knih nebo záznamů;
- d) pečtit kterékoli podnikatelské prostory a účetní knihy nebo záznamy po dobu a v rozsahu, které jsou nezbytné pro kontrolu;
- e) žádat každého zástupce nebo zaměstnance podniku nebo sdružení podniků o vysvětlení skutečností nebo dokumentů týkajících se předmětu a účelu kontroly a zaznamenávat odpovědi.

3. Úředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné Komisí ke kontrole vykonávají své pravomoci po předložení písemného zmocnění, v němž je uveden předmět a účel kontroly a sankce podle článku 23 pro případ, že požadované účetní knihy nebo jiné záznamy týkající se podnikání jsou předloženy neúplně, nebo že odpovědi na otázky podle odstavce 2 tohoto článku jsou nesprávné nebo zavádějící. Komise musí včas před uskutečněním kontroly zaslat oznámení o kontrole orgánu pro hospodářskou soutěž členského státu, na jehož území se má provést.

4. Podniky a sdružení podniků se musí podřídit kontrolám nařízeným na základě rozhodnutí Komise. Rozhodnutí musí stanovit předmět a účel kontroly, stanovit datum, kdy má začít, a uvést sankce podle článků 23 a 24 a právo na přezkoumání rozhodnutí Soudním dvorem. Komise přijímá taková rozhodnutí po konzultaci s orgánem pro hospodářskou soutěž členského státu, na jehož území se má kontrola provést.

5. Úředníci a osoby zmocněné nebo jmenované orgánem pro hospodářskou soutěž členského státu, na jehož území se má kontrola provést, na žádost tohoto orgánu nebo Komise aktivně pomáhají úředníkům a ostatním doprovázejícím osobám zmocněným Komisí. Za tímto účelem jsou vybaveni pravomocemi uvedenými v odstavci 2.

6. Pokud úředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné Komisí zjistí, že podnik odmítá kontrolu nařízenou podle tohoto článku, poskytne jim dotýčný členský stát nezbytnou pomoc a podle potřeby požádá o pomoc policii nebo rovnocenný donucovací orgán, aby jim umožnil kontrolu provést.

7. Pokud pomoc podle odstavce 6 vyžaduje podle vnitrostátních předpisů povolení soudu, musí být o takové povolení zažádáno. O takové povolení lze žádat také jako o předběžné opatření.

8. Pokud je podána žádost o povolení podle odstavce 7, vnitrostátní soud přezkoumá, zda je rozhodnutí Komise pravé a zda navrhovaná donucovací opatření nejsou svévolná ani nepřiměřená vzhledem k předmětu kontroly. Při přezkoumávání přiměřenosti donucovacích opatření může vnitrostátní soud požádat Komisi, přímo nebo prostřednictvím orgánu pro hospodářskou soutěž členského státu, o podrobné vysvětlení zejména důvodů, na základě kterých má Komise podezření, že došlo k jednání v rozporu s články [101 SFEU a 102 SFEU], dále závažnosti takového předpokládaného protiprávního jednání a způsobu zapojení dotýčného podniku. Vnitrostátní soud však nesmí zpochybnit nezbytnost kontroly ani požadovat informace ze spisu Komise. Zákonnost rozhodnutí Komise může přezkoumat pouze Soudní dvůr.“

- 3 Článek 28 odst. 1 nařízení č. 1/2003 stanoví, že aniž jsou dotčeny články 12 a 15 tohoto nařízení, které se týkají výměny informací mezi Komisí a vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a spolupráce s vnitrostátními soudy, informace vyžádané v rámci vyšetřovací pravomoci Komise mohou být použity pouze pro ten účel, pro který byly získány.

Skutečnosti předcházející sporu

- 4 Společnost Deutsche Bahn je podnik, který je činný v odvětví vnitrostátní a mezinárodní přepravy zboží a cestujících, logistiky a poskytování doplňkových služeb v železniční dopravě.

- 5 Dne 14. března 2011 přijala Komise první rozhodnutí, kterým společnosti Deutsche Bahn nařídila, aby se podrobila kontrole z důvodu možného neodůvodněného přednostního zacházení, které společnost DB Energie GmbH poskytuje dalším dceřiným společnostem skupiny, zejména ve formě systému slev týkajícího se dodávky elektrické trakční energie (dále jen „první rozhodnutí o kontrole“). První kontrola byla provedena ve dnech 29. až 31. března 2011.
- 6 Dne 30. března 2011 přijala Komise druhé rozhodnutí o kontrole týkající se společnosti Deutsche Bahn a případných praktik zavedených společnostmi DUSS s cílem znevýhodňovat konkurenty skupiny činné v Německu tím, že jim ztěžuje přístup k terminálům nebo je diskriminuje (dále jen „druhé rozhodnutí o kontrole“). Druhá kontrola byla provedena ve dnech 30. března a 1. dubna 2011.
- 7 Dne 14. července 2011 přijala Komise třetí rozhodnutí o kontrole společnosti Deutsche Bahn z důvodu zavedení případně protisoutěžního systému strategického využívání infrastruktury spravované společnostmi skupiny s cílem zabránit, zkomplikovat nebo prodražit činnosti konkurentů skupiny v oblasti železniční dopravy, pro které je nezbytný přístup k terminálům DUSS (dále jen „třetí rozhodnutí o kontrole“). Třetí kontrola byla provedena dne 26. července 2011.
- 8 Společnost Deutsche Bahn za účasti svých advokátů při třetí kontrole nevznesla námitky ani nenapadla nepředložení předchozího soudního povolení a rovněž neodmítla uvedené kontroly na základě čl. 20 odst. 6 nařízení č. 1/2003.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 9 Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 10. června 2011 a 5. října 2011 Deutsche Bahn podala tři žaloby k Tribunálu, které byly spojeny a jejichž předmětem byl návrh na zrušení sporných rozhodnutí, jakož i návrh na zrušení aktů přijatých Komisí během uvedených kontrol a návrh, aby Komisi bylo uloženo vrátit všechny kopie dokumentů, které byly vyhotoveny v rámci uvedených kontrol.
- 10 Na podporu žalob společnost Deutsche Bahn vznesla pět žalobních důvodů vycházejících v podstatě z porušení základního práva na nedotknutelnost obydlí, které je chráněno článkem 7 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), tím, že nebylo vydáno předchozí soudní povolení, z porušení základního práva na účinnou soudní ochranu, které zaručuje článek 47 Listiny a článek 6 EÚLP, a z několika porušení práva na obhajobu, jakož i z porušení zásady proporcionality.
- 11 Tribunál zamítl žaloby společnosti Deutsche Bahn v plném rozsahu.

Návrhová žádání účastnic řízení před Soudním dvorem

- 12 Společnost Deutsche Bahn navrhuje, aby Soudní dvůr:
  - zrušil napadený rozsudek;
  - zrušil tři sporná rozhodnutí a
  - uložil Komisi náhradu veškerých nákladů ve všech stupních řízení.
- 13 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
  - kasační opravný prostředek zamítl a

— uložil společnosti Deutsche Bahn náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z nesprávného výkladu a nesprávného uplatnění základního práva na nedotknutelnost obydlí stanoveného v článku 7 Listiny a článku 8 EÚLP

Argumentace společnosti Deutsche Bahn

- 14 Společnost Deutsche Bahn především vytýká Tribunálu, že nezohlednil rozsudek ESLP, Colas Est a další v. Francie (č. 3797/97, ESLP 2002-III) a nezkoumal rozsudky vydané ESLP ve věcech Société Métallurgique Liotard Frères v. Francie (č. 29598/08, ze dne 5. května 2011) a Canal Plus a další v. Francie (č. 29408/08, ze dne 21. prosince 2010), když v bodě 72 napadeného rozsudku rozhodl, že neexistence předchozího soudního povolení je jen jedním z prvků, které ESLP zohlednil, když dospěl k závěru, že došlo k porušení článku 8 EÚLP.
- 15 Dále společnost Deutsche Bahn vytýká Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 66 napadeného rozsudku učinil závěr, že z rozsudků ESLP Harju v. Finsko (č. 56716/09, ze dne 15. února 2011) a Heino v. Finsko (č. 56720/09, ze dne 15. února 2011) vyplývá obecná zásada, podle které chybějící přechodí soudní povolení může být vyváženo soudním přezkumem, ke kterému dojde po kontrole.
- 16 Společnost Deutsche Bahn konečně tvrdí, že pět kategorií záruk, uvedených Tribunálem v bodech 74 až 101 napadeného rozsudku, nezajišťuje dostatečnou ochranu jejího práva na obhajobu proti porušování jejího základního práva na nedotknutelnost obydlí, k němuž došlo v důsledku kontrol, které Komise provedla v jejích prostorách.
- 17 Komise, podporovaná Kontrolním úřadem ESVO a Španělským královstvím, tuto argumentaci zpochybňuje.

Závěry Soudního dvora

- 18 Prvním důvodem kasačního opravného prostředku se společnost Deutsche Bahn v podstatě snaží prokázat, že napadený rozsudek je stížen nesprávným právním posouzením spočívajícím v tom, že Tribunál porušil článek 7 Listiny a článek 8 EÚLP, když rozhodl, že neexistence předchozího soudního povolení se nedotýká legality sporných rozhodnutí.
- 19 V tomto ohledu je třeba uvést, že uvedené základní právo představuje obecnou zásadu unijního práva na nedotknutelnost obydlí (v tomto smyslu viz rozsudky Hoechst v. Komise, 46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 19; Dow Benelux v. Komise, 85/87, EU:C:1989:379, bod 30, jakož i Dow Chemical Ibérica a další v. Komise, 97/87 až 99/87, EU:C:1989:380, bod 16), která je nyní vyjádřena v článku 7 Listiny, jemuž odpovídá článek 8 EÚLP.
- 20 Rovněž je třeba uvést, že ačkoli z judikatury ESLP plyne, že ochrana stanovená v článku 8 EÚLP se může vztahovat na některé obchodní prostory, nic to nemění na tom, že ESLP rozhodl, že veřejné zásahy mohou zacházet dále v případech, kdy jde o profesní či obchodní prostory či činnosti, než v jiných případech (ESLP, rozsudky Niemietz v. Německo, ze dne 16. prosince 1992, řada A č. 251-B a Bernh Larsen Holding AS a další v. Norsko, č. 24117/08, ze dne 14. března 2013).

- 21 V projednávané věci je především třeba konstatovat, jak uvedl generální advokát v bodě 33 stanoviska, že Tribunálu nemůže být vytýkáno, že nezohlednil výše uvedené rozsudky ESLP Sociétés Métallurgique Liotard Frères v. Francie, jakož i Canal Plus a další v. Francie, neboť posledně uvedené se netýkaly porušení článku 8 EÚLP, ale porušení článku 6 EÚLP.
- 22 Mimoto je třeba uvést, že Tribunál v bodě 72 napadeného rozsudku právem připomenul, když odkázal na bod 49 výše uvedeného rozsudku Colas Est a další v. Francie, že neexistence předchozího soudního povolení je jen jedním z prvků, které ESLP zohlednil, když dospěl k závěru, že došlo k porušení článku 8 EÚLP. Tribunál v uvedeném bodě dodal, že ESLP zohlednil rozsah pravomocí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, okolnosti zásahu a omezený počet záruk a že se tato situace liší od situace v unijním právu.
- 23 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že kontrolní pravomoc, kterou disponuje Komise na základě čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1/2003, se omezuje na to, že úředníci Komise mají mimo jiné právo na vstup do prostor, které určí, právo žádat o předložení dokumentů a pořizovat z nich kopie, a právo na to, aby jim byl ukázán obsah movitostí, které určí (v tomto smyslu viz rozsudek Hoechst v. Komise, 46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 31).
- 24 Rovněž je třeba připomenout, že v souladu s čl. 20 odst. 6 a 7 nařízení č. 1/2003 musí být požádáno o soudní povolení, pokud v případě, že dotčený podnik kontrolu odmítá, poskytne dotyčný členský stát nezbytnou pomoc a podle potřeby požádá o pomoc policii nebo rovnocenný donucovací orgán, aby umožnil kontrolu provést, a pokud je uvedené povolení požadováno podle vnitrostátních předpisů. O takové povolení lze žádat také jako o předběžné opatření. V článku 20 odst. 8 uvedeného nařízení je dále uvedeno, že ačkoli vnitrostátní soud zejména přezkoumá, zda navrhovaná donucovací opatření nejsou svévolná nebo nepřiměřená vzhledem k předmětu kontroly, nesmí však zpochybnit nezbytnost kontroly. Totéž ustanovení stanoví soudní přezkum *a posteriori* vyhrazený Soudnímu dvoru.
- 25 Proto se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 67 napadeného rozsudku konstatoval, že s ohledem na judikaturu ESLP nevede neexistence předchozího soudního povolení jako taková k protiprávnosti kontroly.
- 26 Dále ohledně argumentu vzneseného společností Deutsche Bahn, podle kterého se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když se v bodě 66 napadeného rozsudku opřel o výše uvedené rozsudky ESLP Harju v. Finsko a Heino v. Finsko, je třeba konstatovat, že ESLP v nich výslovně potvrdil, že neexistenci předchozího soudního povolení lze vyvážit soudním přezkumem *a posteriori*, jehož předmětem jsou jak právní, tak skutkové otázky.
- 27 Z toho plyne, že argumentace společnosti Deutsche Bahn, shrnutá v bodech 15 a 26 tohoto rozsudku, je neopodstatněná.
- 28 Konečně je třeba uvést, že Tribunál v bodě 73 napadeného rozsudku konstatoval, že ochrana před svévolnými zásahy veřejné moci vyžaduje podle judikatury ESLP právní rámec a striktní meze, a poté v bodech 74 až 100 napadeného rozsudku uvedl a přezkoumal pět kategorií záruk, které musí tvořit rámec rozhodnutí o kontrole. Dále Tribunál v bodě 100 napadeného rozsudku učinil závěr, že v projednávaném případě byly všechny uvedené záruky zajištěny.
- 29 V tomto ohledu postačí poznamenat, že podrobný přezkum provedený Tribunálem odpovídá jak požadavkům ESLP, jak vyplývají z předchozího bodu, tak znění nařízení č. 1/2003 a judikatury Soudního dvora.
- 30 Na jedné straně totiž z čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 plyne, že rozhodnutí o kontrole musí stanovit předmět a účel kontroly, sankce, kterým je dotčený podnik vystaven, jakož i právo dotčeného podniku na přezkoumání rozhodnutí Soudním dvorem.

- 31 Na druhé straně jsou podle ustálené judikatury kontrolní pravomoci Komise jasně vymezeny, zejména pokud jde o vyloučení z předmětu šetření dokumentů nesouvisejících s profesní činností, právo na právní pomoc či právo na zachování důvěrnosti korespondence mezi právními zástupci a klienty, nebo také povinnost odůvodnit rozhodnutí o kontrole a možnost podat žalobu k unijním soudům (v tomto smyslu viz rozsudek Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, body 44 až 50).
- 32 Mimoto, jak uvedl generální advokát v bodě 38 svého stanoviska, a jak se uvádí v bodě 26 tohoto rozsudku, neexistenci předchozího soudního příkazu lze podle ESLP vyvážit účinným soudním přezkumem *a posteriori*, který tak představuje základní záruku k zajištění slučitelnosti vyšetřovacího opatření s článkem 8 EÚLP (viz zejména ESLP, rozsudek Delta Pekárny A. S. a další v. Česká republika, č. 97/11, ze dne 2. října 2014, body 83, 87 a 92).
- 33 To je přesně případ v rámci systému zavedeného v Evropské unii, neboť čl. 20 odst. 8 nařízení č. 1/2003 výslovně uvádí, že zákonnost rozhodnutí Komise může přezkoumat pouze Soudní dvůr.
- 34 Přezkum stanovený Smlouvami tedy předpokládá, že unijní soud na základě důkazů předložených žalobcem na podporu žalobních důvodů provede úplný přezkum, tedy přezkum, jehož předmětem jsou jak právní, tak skutkové otázky (v tomto smyslu viz rozsudky Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 62, a CB v. Komise, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 44).
- 35 Z toho plyne, že Tribunál právem rozhodl, že základní právo na nedotknutelnost obydlí, které chrání článek 8 EÚLP, nebylo neexistencí předchozího soudního povolení porušeno.
- 36 Je proto třeba rovněž konstatovat, že nebylo prokázáno žádné porušení článku 7 Listiny.
- 37 Za těchto podmínek je třeba zamítnout první důvod kasačního opravného prostředku jako neopodstatněný.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z nesprávného výkladu a z nesprávného uplatnění práva na účinnou soudní ochranu stanoveného v článku 47 Listiny a čl. 6 odst. 1 EÚLP

Argumentace společnosti Deutsche Bahn

- 38 Společnost Deutsche Bahn tvrdí, že Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že sporná rozhodnutí neporušují základní právo na účinnou soudní ochranu vzhledem k existenci soudního přezkumu *a posteriori* v unijním právu.
- 39 Konkrétně společnost Deutsche Bahn vytýká Tribunálu, že své odůvodnění založil na výše uvedených rozsudcích ESLP Société Métallurgique Liotard Frères v. Francie a Canal Plus a další v. Francie, ačkoli skutkové okolnosti nebyly srovnatelné, jelikož francouzský orgán pro hospodářskou soutěž v rámci uvedených věcí získal předchozí soudní povolení.
- 40 Komise, podporovaná Kontrolním úřadem ESVO a Španělským královstvím, tuto argumentaci zpochybňuje.

Závěry Soudního dvora

- 41 Především je třeba uvést, že Tribunál v bodech 109 a 110 napadeného rozsudku právem konstatoval, že z výše uvedených rozsudků ESLP, *Société Métallurgique Liotard Frères v. Francie a Canal Plus v. Francie* plyne, že cílem je intenzita přezkumu zahrnující přezkum všech skutkových a právních okolností umožňující vhodnou nápravu v případě zjištění nesrovnalosti, a nikoliv okamžik, kdy je tento přezkum proveden.
- 42 Mimoto je třeba uvést, že Tribunál v bodě 112 napadeného rozsudku připomněl, že unijní soud rozhodující o žalobě na neplatnost podané proti rozhodnutí o kontrole vykonává přezkum právního i skutkového stavu a má pravomoc posoudit důkazy a zrušit napadené rozhodnutí.
- 43 Je třeba konstatovat, že tato analýza je rovněž v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodě 34 tohoto rozsudku. Úvahy Tribunálu uvedené v bodech 109 až 112 napadeného rozsudku tedy nejsou stíženy nesprávným právním posouzením.
- 44 Mimoto v rozporu s tvrzením společnosti Deutsche Bahn mohou podniky, kterým je určeno rozhodnutí o kontrole, napadnout jeho legalitu, jak uvedl generální advokát v bodě 46 stanoviska, bezprostředně po oznámení uvedeného rozhodnutí, což znamená, že podnik nemusí s podáním žaloby na neplatnost k unijnímu soudu čekat, až Komise přijme konečné rozhodnutí o předpokládaném porušení unijních pravidel hospodářské soutěže.
- 45 Konečně v bodě 113 napadeného rozsudku Tribunál připomněl na základě záruk stanovených unijním právem k zajištění dodržování práva na účinnou soudní ochranu judikaturu Soudního dvora, podle které zrušení rozhodnutí o kontrole nebo konstatování vad při provádění kontroly vede k tomu, že Komise nemůže použít takto získané informace pro účely řízení o protiprávním jednání (*Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, bod 49*).
- 46 Z výše uvedeného vyplývá, že Tribunál měl právem za to, že základní právo na účinnou soudní ochranu, zaručené čl. 6 odst. 1 EÚLP, není neexistencí předchozího soudního přezkumu porušeno.
- 47 V tomto ohledu je třeba připomenout, že uvedené základní právo představuje obecnou zásadu unijního práva, která je dnes vyjádřena v článku 47 Listiny, který v unijním právu odpovídá čl. 6 odst. 1 EÚLP (v tomto smyslu viz zejména rozsudky *Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 52* a citovaná judikatura, *Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 40*, jakož i *CB v. Komise, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 43*).
- 48 Z výše uvedených důvodů je rovněž třeba konstatovat, že nebylo prokázáno žádné porušení článku 47 Listiny.
- 49 V důsledku toho musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z porušení práva na obhajobu v důsledku nesrovnalostí, ke kterým došlo při první kontrole

Argumentace společnosti Deutsche Bahn

- 50 Společnost Deutsche Bahn vytýká Tribunálu, že v bodě 162 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise legitimně informovala své úředníky o podezření ve vztahu ke společnosti DUSS před přijetím prvního rozhodnutí o kontrole.

- 51 Svým jednáním Komise vědomě vyvolala riziko, že informace o spise týkajícím se společnosti DUSS sdělené úředníkům povedou úředníky k tomu, že se budou obzvláště soustředit na dokumenty týkající se společnosti DUSS navzdory tomu, že nespádají do předmětu první kontroly. V důsledku toho se v rozporu s rozhodnutím Tribunálu neuplatní výjimka ze zákazu použít dokumenty, které nespádají do předmětu kontroly, kterou Soudní dvůr připustil v rozsudku *Dow Benelux v. Komise* (85/87, EU:C:1989:379).
- 52 Společnost Deutsche Bahn mimoto tvrdí, že uvedené předcházející informování úředníků Komise o spise týkajícím se společnosti DUSS nebylo nezbytné k účinnému uplatnění pravidel hospodářské soutěže.
- 53 Komise zpochybňuje přípustnost argumentu vzneseného společností Deutsche Bahn o nesprávném právním posouzení, kterého se měl Tribunál dopustit, když připustil náhodná odhalení skutkových zjištění, o kterých nelze diskutovat ve stadiu kasačního opravného prostředku.

Závěry Soudního dvora

- 54 Ohledně přípustnosti tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, kterou Komise zpochybňuje, je třeba bez dalšího konstatovat, že společnost Deutsche Bahn se neomezila na návrh, aby Soudní dvůr provedl nové posouzení skutkového stavu, ale uplatňuje nesprávné právní posouzení, kterého se měl Tribunál dopustit, když rozhodl, že Komise mohla legitimně informovat své úředníky před provedením první kontroly o existenci podezření ve vztahu ke společnosti DUSS na základě obecného kontextu věci.
- 55 Třetí důvod kasačního opravného prostředku je tudíž přípustný.
- 56 K věci samé je třeba připomenout, že čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 ukládá Komisi odůvodnit rozhodnutí nařizující kontrolu a stanovit předmět a účel kontroly, což – jak uvedl Soudní dvůr – představuje základní požadavek nejen za účelem podat informaci o odůvodněnosti zamýšlené kontroly v dotýcných podnicích, ale také umožnit těmto podnikům uvědomit si rozsah povinnosti spolupráce při současném zachování práva na obhajobu (rozsudky *Roquette Frères*, C-94/00, EU:C:2002:603, bod 47, jakož i *Nexans a Nexans Francie v. Komise*, C-37/13 P, EU:C:2014:2030, bod 34).
- 57 Mimoto v souladu s čl. 28 odst. 1 nařízení č. 1/2003 informace získané během kontroly mohou být použity pouze pro ten účel, který je uveden ve zmocnění k provedení kontroly či v rozhodnutí o kontrole (v tomto smyslu viz rozsudek *Dow Benelux v. Komise*, 85/87, EU:C:1989:379, bod 17).
- 58 V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že takový požadavek je – kromě ochrany profesního tajemství, výslovně uvedeného v uvedeném článku 28 – určen k ochraně práva podniků na obhajobu, které zaručuje čl. 20 odst. 4. Toto právo by totiž bylo vážně ohroženo, kdyby se Komise mohla dovolávat vůči podniku důkazů, které byly získány během vyšetřování, ale netýkaly by se jeho předmětu nebo účelu (v tomto smyslu viz rozsudek *Dow Benelux v. Komise*, 85/87, EU:C:1989:379, bod 18).
- 59 Naopak nelze učinit závěr, že Komise není oprávněna zahájit vyšetřovací řízení za účelem ověření správnosti nebo úplnosti informací, se kterými se náhodně seznámila během předcházející kontroly v případě, že tyto informace naznačují existenci chování, které je v rozporu s pravidly hospodářské soutěže uvedenými ve Smlouvě. Takový zákaz by šel nad rámec toho, co je k ochraně profesního tajemství a práva na obhajobu nezbytné, a představoval by tedy neodůvodněnou překážku plnění povinnosti Komise dohlížet nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže na společném trhu a odhalovat jednání porušující články 101 SFEU a 102 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek *Dow Benelux v. Komise*, 85/87, EU:C:1989:379, bod 19).

- 60 Z výše uvedeného na jedné straně vyplývá, že Komise má povinnost odůvodnit rozhodnutí nařizující kontrolu. Na druhé straně, jelikož odůvodnění uvedeného rozhodnutí ohraničuje pravomoci svěřené úředníkům Komise, lze vyhledávat pouze dokumenty týkající se předmětu kontroly.
- 61 Přitom v projednávaném případě plyne jak z bodu 162 napadeného rozsudku, tak z prohlášení Komise na jednání, že Komise bezprostředně před tím, než proběhla kontrola, informovala své úředníky o existenci další stížnosti proti společnosti Deutsche Bahn týkající se její dceřiné společnosti DUSS.
- 62 V tomto ohledu je třeba uvést, že jestliže – jak zdůraznil generální advokát v bodě 69 svého stanoviska – účinnost kontroly předpokládá, že Komise pověřeným úředníkům před kontrolou poskytne veškeré informace, které jim umožní pochopit povahu a rozsah možného porušení pravidel hospodářské soutěže, a informace týkající se samotné logistiky kontroly, všechny tyto informace se však musí vztahovat pouze k předmětu kontroly nařízené v rozhodnutí.
- 63 Avšak zatímco Tribunál v bodě 75 napadeného rozsudku správně připomněl, že rozhodnutí Komise o kontrole podléhalo povinnosti odůvodnění, je třeba konstatovat, že neměl za to, že pokud Komise před provedením první kontroly informovala své úředníky o existenci další stížnosti proti dotčenému podniku, měl předmět uvedené kontroly, jak byl uveden v rozhodnutí o kontrole, zahrnovat také skutečnosti spadající do uvedené další stížnosti.
- 64 Uvedené předcházející informování nikoli o obecném kontextu věci, ale o existenci další stížnosti, nespadá do předmětu prvního rozhodnutí o kontrole. Neexistence odkazu na uvedenou stížnost v rámci předmětu uvedeného rozhodnutí o kontrole porušuje povinnost odůvodnění a právo na obhajobu dotčeného podniku.
- 65 Rovněž je třeba konstatovat, že Tribunál v bodě 134 napadeného rozsudku výslovně uvedl, že skutečnost, že druhé rozhodnutí o kontrole bylo přijato v průběhu první kontroly, svědčí o významu informací shromážděných u této příležitosti pro zahájení druhé kontroly a že třetí kontrola byla jednoznačně založena z části na informacích shromážděných během dvou prvních kontrol. Vyvodil z toho závěr, že podmínky, za kterých byly informace týkající se společnosti DUSS během první kontroly shromážděny, mohou ovlivnit legalitu druhého a třetího rozhodnutí o kontrole.
- 66 První kontrola tudíž byla stížena nesrovnalostí v rozsahu, v němž úředníci Komise měli předem informace, které nespádaly do předmětu uvedené kontroly, a zabavili dokumenty, které nespádaly do působnosti kontroly vymezené v prvním sporném rozhodnutí.
- 67 Ze všeho výše uvedeného plyne, že Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 162 napadeného rozsudku konstatoval, že informování úředníků Komise o existenci stížnosti týkající se společnosti DUSS před prvním rozhodnutím o kontrole bylo legitimní na základě skutečností obecného kontextu, aniž bylo odůvodněno, ačkoli takové předcházející informování zjevně nespadá do předmětu tohoto prvního rozhodnutí o kontrole a porušuje záruky, které vymezují rámec kontrolních pravomocí Komise.
- 68 Za těchto podmínek je třeba třetímu důvodu kasačního opravného prostředku vyhovět.
- 69 Proto je třeba zrušit napadený rozsudek v rozsahu, v jakém zamítl žalobu směřující proti druhému a třetímu rozhodnutí o kontrole, aniž je třeba přezkoumat čtvrtý důvod vznesený společností Deutsche Bahn na podporu kasačního opravného prostředku, který se týká porušení ze strany Tribunálu pravidel upravujících důkazní břemeno a směřuje také ke zrušení druhého a třetího rozhodnutí o kontrole.

K žalobě před Tribunálem

- 70 Podle čl. 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora může Soudní dvůr Evropské unie v případě, že zruší rozhodnutí Tribunálu, sám vydat konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje. To je případ v projednávané věci.
- 71 Z bodů 56 až 67 tohoto rozsudku plyne, že třetí žalobní důvod žaloby v prvním stupni je opodstatněný, a že je třeba z důvodu porušení práva na obhajobu zrušit druhé a třetí rozhodnutí o kontrole.

K nákladům řízení

- 72 Článek 184 odst. 2 jednacího řádu stanoví, že je-li kasační opravný prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.
- 73 Podle čl. 138 odst. 1 stejného jednacího řádu, který se použije na základě svého čl. 184 odst. 1 na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastník řízení, který neměl ve věci úspěch, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 74 Článek 138 odst. 3 jednacího řádu stanoví, že pokud měli účastníci řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch, ponese každý z nich vlastní náklady řízení. Jeví-li se to však vzhledem k okolnostem v projednávané věci jako odůvodněné, může Soudní dvůr rozhodnout, že účastník řízení ponese vlastní náklady řízení a nahradí část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení.
- 75 Vzhledem k tomu, že kasačnímu opravnému prostředku podanému společností Deutsche Bahn je částečně vyhověno, je třeba uložit Komisi, aby nesla kromě poloviny vlastních nákladů řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku polovinu nákladů vynaložených v rámci tohoto řízení společností Deutsche Bahn. Společnost Deutsche Bahn ponese polovinu vlastních nákladů řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku, jakož i polovinu nákladů vynaložených v rámci tohoto řízení Komisí.
- 76 Pokud jde o náklady řízení v prvním stupni, musí Komise nahradit náklady řízení související s řízením ve věcech T-290/11 a T-521/11 a společnost Deutsche Bahn nahradí náklady řízení související s řízením ve věci T-289/11.
- 77 Podle čl. 140 odst. 1 jednacího řádu členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Na základě tohoto ustanovení ponese Španělské království vlastní náklady řízení v prvním stupni, jakož i řízení o kasačním opravném prostředku.
- 78 V souladu s čl. 140 odst. 2 téhož jednacího řádu ponese Kontrolní úřad ESVO vlastní náklady řízení, když vstoupil do řízení jako vedlejší účastník. Z toho plyne, že Kontrolní úřad ESVO ponese vlastní náklady řízení v prvním stupni, jakož i řízení o kasačním opravném prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) **Rozsudek Tribunálu Evropské unie Deutsche Bahn a další v. Komise (T-289/11, T-290/11 a T-521/11, EU:T:2013:404) se zrušuje v rozsahu, v němž zamítl žalobu směřující proti druhému a třetímu rozhodnutí o kontrole, C(2011) 2365, ze dne 30. března 2011, a C(2011) 5230, ze dne 14. července 2011.**
- 2) **Rozhodnutí Evropské komise C(2011) 2365 ze dne 30. března 2011 a C(2011) 5230 ze dne 14. července 2011 se zrušují.**
- 3) **Kasační opravný prostředek se ve zbývajících částech zamítá.**

- 4) **Společnosti Deutsche Bahn AG, DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH a DB Schenker Rail Deutschland AG ponese polovinu vlastních nákladů řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku a polovinu nákladů vynaložených v rámci tohoto řízení Evropskou komisí.**
- 5) **Evropská komise ponese polovinu vlastních nákladů řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku a polovinu nákladů vynaložených v rámci tohoto řízení společnostmi Deutsche Bahn AG, DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH a DB Schenker Rail Deutschland AG.**
- 6) **Společnosti Deutsche Bahn AG, DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH a DB Schenker Rail Deutschland AG nahradí náklady související s řízením ve věci T-289/11.**
- 7) **Evropská komise nahradí náklady související s řízením ve věcech T-290/11 a T-521/11.**
- 8) **Španělské království ponese vlastní náklady řízení.**
- 9) **Kontrolní úřad ESVO ponese vlastní náklady řízení.**

Podpisy.